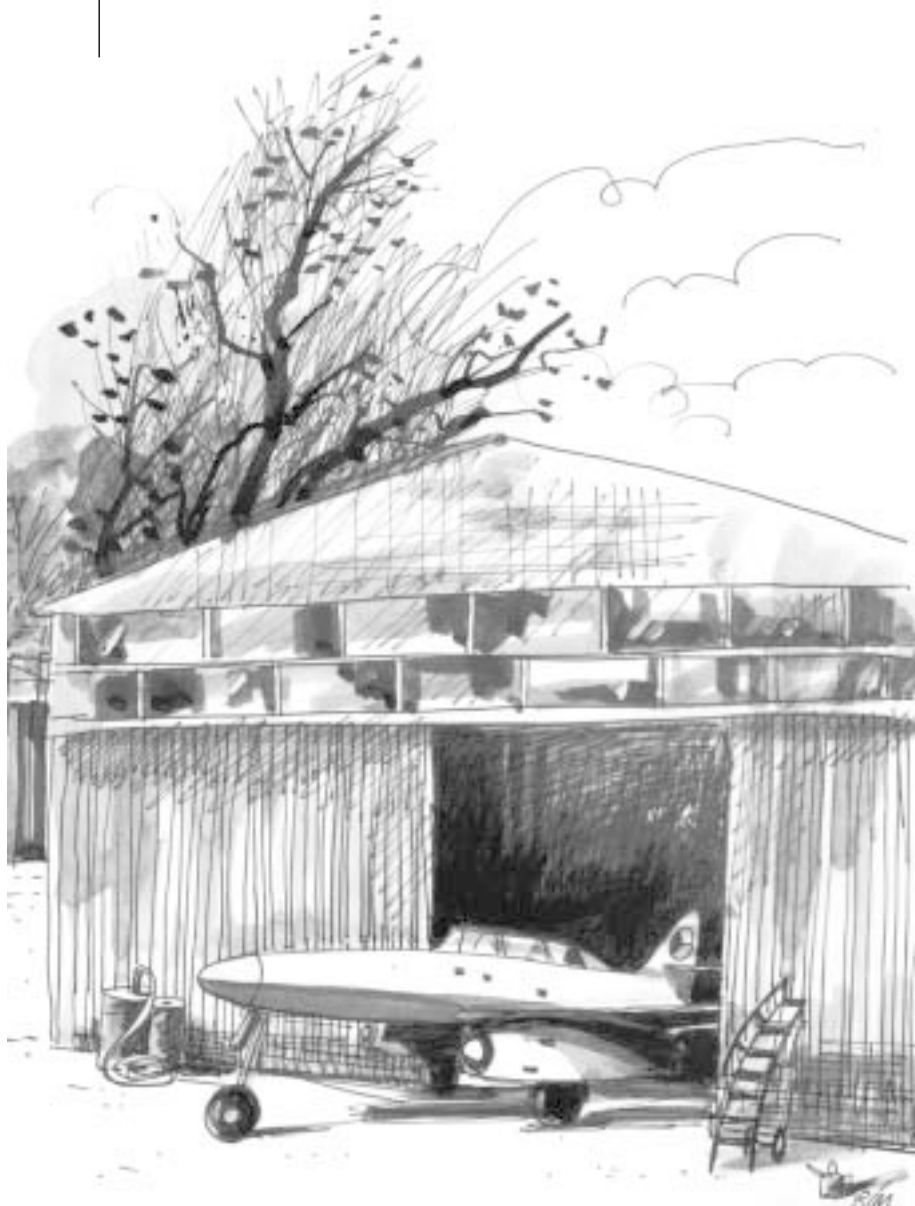

Kapitola *druhá*

Přípitek

Patrové budovy, roztroušené na úpatí vysoké hory, zůstávaly dlouho po ránu v jejím stínu. V půl osmé se v trávě na záhonech ještě drželo studené vlhko od noční rosy, ale celé nádvoří kasáren už bylo plné slunce.

Náčelník štábu major Janica stál před budovou štábu, pohrával si se svazkem klíčů, které si právě vyzvedl u dozorčího důstojníka, a čekal, až na hlavní cestě zastaví auto s velitelem školy. Zároveň s plukovníkem Vlasákem vystoupil z volhy náčelník studijního oddělení major Prouza. Velitel školy ho musel vzít někde cestou, protože starý major chodil zásadně pěšky. Nažehlená vycházková uniforma na něm visela jako pytel, zatímco na plukovníku Vlasákovi div nepraskaly švy.

Auto se znovu rozjelo, a než dozorčí důstojník předal veliteli školy hlášení, vyzvedl si major Prouza klíče a vykročil přímo k majoru Janicovi. Brýle na nose měl rovněž větší, jejich skla odrážela sluneční paprsky, a jak se náčelník studijního oddělení usmíval, zdálo se, že se jeho brýle smějí s ním.

Když se pozdravili, přehlédl taky major Prouza prázdné nádvoří. Slunce už stálo vysoko nad obzorem a obloha byla bez mráčku. Za takového krásného májového rána se zdálo všechno být radostné a snadné. Plukovník Vlasák ještě rozmlouval s dozorčím důstojníkem.

„Hned tam budu!“ zvolal a mávl rukou, aby na něho nečekali a šli napřed. Oba mlčky vystoupili do prvního patra. Major Prouza v kanceláři studijního oddělení odpečetil a odemkl trezor, hrábl poslepu do spodní přihrádky a v ruce se mu objevila láhev. Nejistě se ohlédl na dveře, které zůstaly dokořán, jako by mu něco říkalo, že tudy co nevidět vklouzne dovnitř malér. Náčelník štábu se odvrátil od okna a sledoval, jak major Prouza staví na stůl alpakový tácek se třemi skleničkami.

„Cvaknem si zatím sami?“ mrkl na majora Janicu.

„Všechno vidím!“ ozval se plukovník Vlasák v otevřených dveřích. Prouza zůstal zaraženě stát s lahví v ruce a provinile se usmíval. Trapné bylo, že ho velitel školy mohl slyšet.

„Čekáme jenom na vás, soudruhu plukovníku!“ obrátil se major Janica k veliteli školy.

„Já to slyšel!“ zasmál se plukovník Vlasák, sundal si čepici a odložil ji na odstavenou židli. „Když to vezmeme kolem a kolem, tak tímhle dnem ta idylka tady pro nás vlastně skončila. Bohužel navždycky,“ dodal s upřímným povzdechem a díval se, jak major Prouza naplňuje sklenky.

„Přesně tak, soudruhu plukovníku,“ pospíšil si tentokrát pohotově náčelník studijního oddělení. Postavil láhev stranou a pokynul veliteli školy k plným sklenkám.

„Takže - k počtě zbraň!“ řekl plukovník Vlasák.

Vypili vodku naráz a chvíli jim trvalo, než popadli dech.

„To... To měl být vtíp?“

Bylo vidět, jak velitel školy prudce zrudl ve tváři a na krku. Major Prouza zíral vyjeveně na prázdnou sklenku, na láhev a mlčel. Náčelník štábu se natáhl pro láhev a přičichl k otevřenému hrdlu.

„Vždyť je to voda!“

Plukovník Vlasák třáskl prázdnou sklenkou na tácek.

„To se vám tedy povedlo!“ obrátil se na majora Prouzu a sebral si ze židle čepici. Bylo zřejmé, že se opravdu urazil.

Starý major dotčeně zkřivil rty.

„Žádný vtíp!“ zvolal a udělal pohyb, jako by chtěl velitele školy zadržet. V ruce dosud držel prázdnou sklenku. „Někdo v tom trezoru byl!“

Plukovník Vlasák se zarazil. Pohlédl na majora Janicu a znovu na majora Prouzu. „Prosím vás!“ řekl. „Někdo...!“

„Co by tam kdo hledal?“ ozval se pochybovačně náčelník štábu.

„Já vám přísahám...!“ pozvedl major Prouza ruku a těkal očima z jednoho na druhého. Ruka i hlas se mu chvěly. Ustoupil o krok stranou a tím přitáhl jejich pohledy k otevřené ocelové bedně barvy khaki.

Plukovník Vlasák si znovu vyměnil pohled s náčelníkem štábu. Ten přistoupil blíže k trezoru a spokojeně se usmál.

„Já už asi vím, kdo tady byl a co tu hledal!“ obrátil se k nim od trezoru.

„Cože?“ odložil velitel školy už porušenou pečť.

„Podívejte!“ sáhl do trezoru. „Copak takhle vypadá zásilka, která má za sebou cestu až z Prahy?“

Velká naditá obálka v jeho ruce zářila novotou. Služební pošta, dopravovaná ve zvláštním plátěném pytlí, obvykle vypadala podstatně jinak. Čistota a neporušenost velké obálky s ostrými a nedotčenými rohy je najednou udeřila do očí.

Plukovník Vlasák uchopil obálku, jen aby zjistil, co obahuje.

„Maturitní otázky...“, vzhlédl a rázem přibral opět na barvě. Mrskl obálkou na psací stůl a potom i čepicí na židli, až cvakla štítkem o překližku, poskočila a spadla na zem. „To je skandál...!“ zvolal. „To je vzor disciplíny maturantů ve vojenské škole...! Grázlové jsou to! Chuligáni! Já s nimi ale zatočím! Tohle si někdo šeredně odskáče! Do smrti toho bude litovat...!“

Náčelník studijního oddělení odemkl psací stůl, sáhl po paměti do zásuvky a vytáhl velkou lupu. Major Janica si mnul zamýšleně tvář a uvažoval nahlas:

„Sám to nemohl nikdo udělat. Spíš menší skupinka. Nejvýš tak tři, možná čtyři...“

„Zjistit...!“ vybuchl velitel školy. „Okamžitě všechny zjistit! Já sám budu trvat na nejpřísnějším trestu! Bez milosti, bez pardonu...!“

Major Prouza si pod lupou prohlížel razítka a podpisy na slepkách.

„Rád bych věděl, jak to udělali?“ kroutil nad nimi hlavou. „Ta razítka vypadají docela dobře. Ale tady, vidíte...?“ ukazoval cosi náčelníkovi štábu.

„To je neslýchané...!“ supěl plukovník Vlasák a vyzval ho: „Otevřete to, jestli něco nechybí!“

Náčelník studijního oddělení rozřízl obálku a vysypal její

obsah na desku stolu. Velitel školy popadl směrnice, listoval v nich, ale nebyl s to přečíst jediný řádek. Na konci směrnice našel seznam přiložených obálek.

„Čeština pět, slovenština pět, ruština a matematika po deseti! Souhlasí to...?“

Major Prouza spočítal obálky a dělil je na čtyři hromádky podle předmětů.

„Ano. Je jich třicet.“

„Z češtiny je to tahle! Vidíte...?“ ukázal náčelník štábu obálku objevenou pomocí lupy. Hmatem se přesvědčil, není-li prázdná, a pustil se do hledání dalších.

„Uvědomujete si vůbec, co se stalo?!“ zeptal se plukovník Vlasák změněným hlasem. Oba majori vzhledli od obálek na velitele školy. Major Prouza si přistrčil brýle ke kořeni nosu.

„Písemky odvoláme a požádáme ministerstvo o vydání nových otázek,“ řekl major Janica a odložil lupu.

„A zdůvodníme to jejich krádeží...!“ přikývl mocně plukovník Vlasák a pohlédl na každého zvlášť. „Jste výběrová vojenská škola! Svěřili nám její vedení, a my jim dnes předložíme tenhle výsledek tříleté výchovy! Víte, jak zhodnotí naši práci...? Moji i vaši...? A jaké to bude mít pro nás následky...?“ Velitel školy se na chvíli odmlčel. „Škola se za měsíc ruší a teď se rozhoduje taky o našem budoucím zařazení. To vám snad nemusím připomínat. Vás jsem navrhl na povýšení. Rok před výslužbou,“ řekl majoru Prouzovi, který na něho po celou tu dobu strnule hleděl. „Vy chcete jít studovat,“ obrátil se na náčelníka štábu a sehnul se pro čepici spadlou ze židle. „Je mou povinností to ohlásit,“ řekl, když se opět napřimil. „Chtěl jsem jenom, abyste věděli, s čím máte počítat.“

„Tak striktní opatření snad nebude třeba,“ namítl náčelník studijního oddělení. „Když je sami ještě dnes zjistíme, mohou být potrestáni v rámci vaší pravomoci... Určitě budou mít připravené taháky...!“

„To je chcete všechny prošacovat?!“ zhrozil se velitel školy. „A co když to dali opsat všem...?“

„Tomu nevěřím,“ zavrtěl major Janica rozhodně hlavou. „Tou krádeží chtěli něco získat právě na úkor ostatních.“

„No budiž,“ připustil plukovník Vlasák. „Ale jak je zjistíte...?“

„Mohli to udělat jen v sobotu nebo včera v noci. Takže za prvé: kdo byl tady, nemohl být na vycházce! Za druhé se zaměříme na všechny, kteří ukončí písemné práce příliš brzy před limitem, a především pak na ty, kteří ji napíší nápadně dobře, nad své možnosti. To za třetí!“

Návrh náčelníka štábu velitele školy zaujal, sledoval každé jeho slovo neobyčejně pozorně.

„Dobře,“ řekl potom a pohlédl krátce na oba. „Co se stalo, víte jen vy dva...! Nikdo další se to nesmí dozvědět! Profesoři ani velitelé čet! Jasně...?“

Major Janica zavrtěl nespokojeně hlavou, užuž se chystal cosi namítnout, ale plukovníka Vlasáka teď plně zaujaly klíče a pečetítka, které si náčelník studijního oddělení bezradně prohlížel, jako by teprve nyní pochopil celý dosah vloupání.

„Ať vám ze správy budov hned vymění oba zámky,“ ohlédl se za sebe na dveře a podíval se spěšně na hodinky. „Nástup je za patnáct minut.“

„A co s tímhle?“ kývl major Prouza na obálky na stole.

„Normálně je rozdejte velitelům čet a vysvětlete jim, co a jak,“ podal velitel školy náčelníkovi studijního oddělení směrnic.

„Provedu!“

„A vy,“ obrátil se na majora Janicu, „se potom podívejte u obou rot na příchody z vycházek!“

„Provedu!“

Plukovník Vlasák si nasadil čepici a znovu se podíval na náramkové hodinky.

„Vyměňte si i to pečetítka...!“ řekl ještě majoru Prouzovi, a než se pohnul k odchodu, přehlédl celou kancelář. Poslední, na čem spočinul očima, byla poloprázdná láhev a tři sklenky na alpakovém tácku.

